

Milyen könyvet adjunk a gyermekeknek.

*

Javaslatok az ifjúsági olvasmányokról.

Az ifjúság kezébe csak jó olvasmányokat szabad adni. Ezeket tanulja meg az olvasást, hogy a könyvek szeretete végig kísérje őt egész életén. A költői tárgyú ifjúsági olvasmány irodalmi remekmű legyen. Ezzel a megállapítással kizárjuk a ma forgalomban levő „ifjúsági irodalom” túlnyomó többségét. A mesterkélt morál, a hamisan értelmezett hazafiság, imperializmus, hősi erények, faji gőg, valláserkölcstobzódása jellemzi ezeket az olvasmányokat. Az új idők ifjúságát ne mételegyessük meg ilyen könyvekkel. Irodalmi igényeket kell támasztanunk az ifjúsági olvasmányokkal szemben. Ezen fejlődik majd az ízlés és szinte önmagától fogja félredobni mindazt, ami nivótlan, haszontalan, csupán csak időtöltésre való. Ezek az igények általános szociális szempontból is fontosak, mert nem lehet a társadalomra közömbös, hogy a gyermek milyen könyvek hatása alatt áll, honnan meríti világszemléletét, milyen alakok állnak előtte követendő példaként, milyen világitásban látja a multat és a jelent.

Sokkal nagyobb gondot kell tehát az olvasmányokra fordítanunk, mint eddig, amikor kritikátlanul, értetlenség és nem utolsósorban *kapitalista üzleti érdek* állapította meg a gyermekek olvasmányait. *Rá kell nevelnünk az ifjúságot a könyv szeretetére, hogy majd felnőtt korában is szívesen olvasson.* A most kialakuló termelőrendben az ember nem lesz többé a munka rabszolgája, sok szabad idő jut majd a társadalom minden tagjának, sok olyan élvezetre nyílik alkalom, ami eddig csak a kiváltságos kisebbségnek állott rendelkezésére.

A megoldandó feladatok két csoportra oszlanak tehát: *a mit és a hogyan kérdésére. Csak abszolút irodalmi értékű munka kerüljön a gyermek kezébe.* Ennek érdekében ala-

1.3
küljön egy többtagu bíráló bizottság, amely:
1. a magyar nyelven megjelent ifjúsági iro-
dalmat átnézi, a fönt elmondott szempontok
alapján megbírállja és lajstromozza. 2. A kül-
földi ifjúsági irodalmat áttanulmányozza és
az értékeseket megjelöli, hogy azt illetékes he-
lyen lefordíttassák és kiadják. 3. Átnézi a „fö-
l-
nöttek irodalmát“, a klasszikusokat, akiknek a
munkái között bizonyára sok olyan akad,
amely — a megfelelő értelmi fokon álló —
gyermek kezébe adható s amely eddig nem
jutott el a gyermekhez. 4. Ugyancsak meg kell
válogatni az ugynevezett tudományos munká-
kat is s ezeket is besorozni az ifjúság olvas-
mányai közé. Szem előtt tartandó ezeknél a he-
lyes tudományos állásponton kívül a megírás
módja is.

3
Az iskolai könyvtárak sem maradhatnak meg
a mai formájukban. Hogy a tartalmuk meg-
változik, a fönt elmondottak után természetes.
Az iskolai könyvtárnak szervesen bele kell

kapcsolódnia a tanítás munkájába. Az iskolai
könyvtárak tehát a mai formájukban meg-
szüntetendők s helyükbe nagy kerületi könyv-
tárak állítandók. Ilyen módon ugyanazt a
könyvanyagot a kerületbeli összes iskolák föl-
váltva használhatják.

A középponti könyvtárak nyilvános olvasó-
termekkel volnának összekapcsolandók. Leg-
alább két olvasóteremre volna szükség: a na-
gyobbaknak és kisebbeknek.

A könyvtár élére pedagógus vezető kell, aki
nem oktat, de készségesen ad fölvilágosítást.
A kézi könyvtárban lehet a tanulókat a
katalógus használatára, a nagyobbakat a
cédulakatalógus kezelésére ránevelni és beve-
zetni a tudományos könyvtárban való mun-
kára. Önként következik ebből, hogy tanítókat
könyvtárpedagógiai kiképzésben is részesíteni
kell.

*
Képszava 7/3